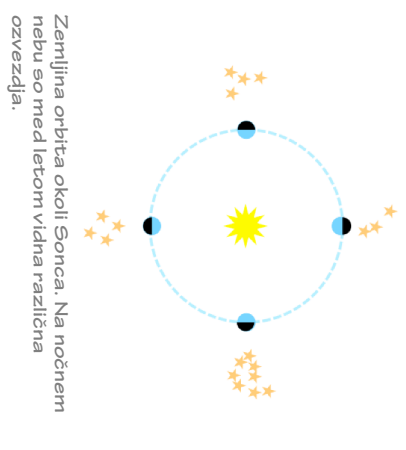

Ljudje, ki stojijo na nasprotnih zemeljskih poloblah, so obrnjeni drug proti drugemu in imajo obrnjene poglede na isto ozvezdje.

Zemljina orbita okoli Sonca. Na nočnem nebu so med letom vidna različna ozvezdja.

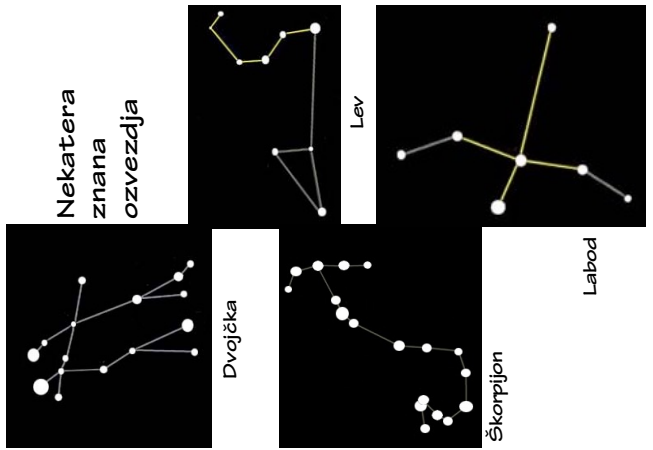
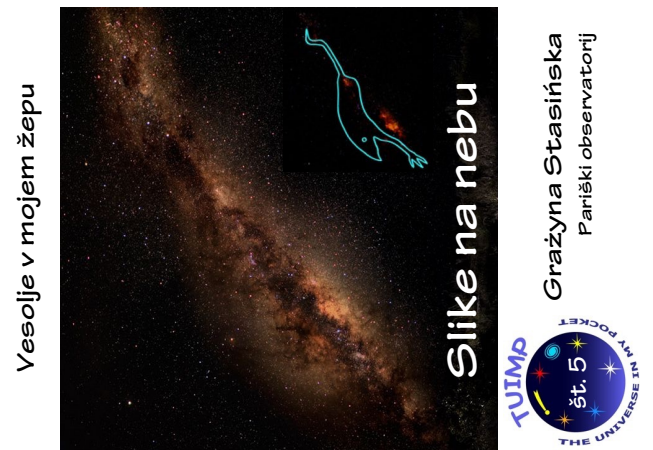
Nebo v različnih letnih časih

Zvezde je mogoče videti le pomoči: podnevi jih prekrije Sončna svetloba.

Zemlja se med letom vrti okoli Sonca, zato so v različnih letnih časih vidni različni deli neba (glej risbo na drugi strani).

Nebeška kroga je namišljena kroga s središčem na Zemlji, na katero so projicirane vse zvezde in se zdi, da se premikajo.

Navidezna pot Sonca na nebeški krogu je krog, ki prečka ozvezdja, ki so blizu ravnine vrtenja Zemlje okoli Sonca. Ta pot se imenuje zodiak.

Ozvezdja in astronomija

Nekaj tisoč zvezd je vidnih s prostim očesom. Skozi leta so jih popisali v številnih atlasih neba s čudovitimi ilustracijami, ki prikazujejo ozvezdja.

Danes astronomi znajo izmeriti razdalje med zvezdami. V posameznem ozvezdju so zvezde navadno zelo oddaljene druga od druge in med seboj niso fizično povezane. Kljub temu na nebu še vedno radi prepoznavamo ozvezdja.

S teleskopi lahko najdemo veliko več zvezd. Leta 2014 so astronomi z uporabo teleskopa Isaac Newton na Kanarskih otokih objavili katalog 219 milijonov zvezd.

Zastava Brazílije. Njenih 27 zvezd predstavlja 27 držav in so razporejene v enakem vzorcu kot na nočnem nebu nad Brazilijo.

Leta 1927 je bilo organizirano tekmovanje za izbiro zastave Aljaskе. Zmagal je Benny Benson, 13-letni aljaški deček. Napisal je: "Severna zvezda je namenjena bodoči državi Aljaska, ki je najsevernejše ležeča država v Uniji.

Medved je simbol velikega medveda, ki simbolizira moč.

Orion: znano ozvezdje

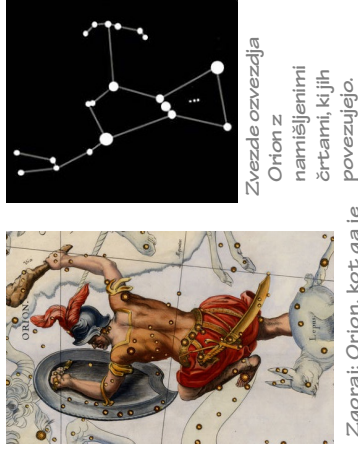
Ljudje so ozvezdjem že od najstarejših časov dajali imena - večinoma živali ali bogov - in okoli njih ustvarjali legende.

Na primer, ozvezdje, ki ga danes poznamo pod imenom Orion, so tako poimenovali stari Grki. Številni miti pripovedujejo o Orionu, lepem polbog.

Starodavni kitajski astronomi so Oriona poznali kot šena, velikega lovca ali bojevnik.

Veliko prej so stari Egipčani to ozvezdje povezovali s svojim bogom Ozirisom.

Prvi so ga poimenovali Sumerci; ime je bilo Uru An-na in je pomenilo "nebeška luč".

Zvezde ozvezdja Orion z namišljenimi črtami, ki jih povezujejo.

Zgoraj: Orion, kot ga je leta 1687 predstavil poljski astronom Johannes Hevelius v svojem Atlasu neba.

Desno: detajl zemljevida Dunhuang, kitajske zvezdne karte iz 7. stoletja, ki prikazuje ozvezdje Oriona.

Indijanci iz Brazilije pripovedujejo povsem drugačno zgodbo: V tem ozvezdju je predstavljen moški, katerega žena se je zanimala za njegovega brata. Ubila je svojega moža in mu odrezala eno nogo. Bogovom je bilo žal zanj in so ga spremenili v ozvezdje.

s tremi brati odnesel v nebo.

Miti iz drugih kultur so zelo različni.

Orion " obrnjeno navzdol "

Na 17.000 let stari elki iz jame Lascaux v Franciji so upodobljene zvezde, ki jih danes imenujemo kopica Plejad.

Ta disk, ki je bil najden v Nemčiji in naj bi bil narejen pred skoraj 4000 leti, prikazuje Sonce, Luno in več zvezd, med katerimi so tudi Plejade.

"Zvezdna noč nad Rono" je znamenita slika nizozemskega umetnika Vincenta Van Gogha, na kateri si lahko ogledate ozvezdje Velikega voza.

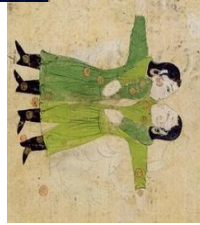
Kitajski zodiak, ki se uporablja za vedeževanje, se zelo razlikuje od zahodnega zodiaka.

Mozaik iz 6. stoletja, ki predstavlja kolo zodiaka z grškimi motivi.

Dvojička v perzijskem izvodu (1537) knjige Čudeži stvarjenja, ki jo je okoli 1250 leta napisal al-

Lev v Uranometriji nemškega astronoma Johana Bayerja (1603).

Škorpion v Razpravo krogih Andala di Negra okoli leta 1330.

Labod v Nebeškem atlasu angleškega astronoma Johna Flamsteeda (1729).

Nasprotno, veliko je dokazov, da je to napačno.

Vendar planetov ter življenjem ljudi. Vendar ni nobenega razloga, da bi bilo to res. Nasprotno, veliko je dokazov, da je to napačno.

Astronomija je veda, ki opisuje in poskuša razumeti predmete zunaj Zemljinega ozračja (planete, zvezde, galaksije). Astrologija ni znanost. Predpostavlja, da obstaja povezava med položajem Sonca in planetov ter življenjem ljudi. Vendar ni nobenega razloga, da bi bilo to res. Nasprotno, veliko je dokazov, da je to napačno.

Astronomija in astrologija

Vesolje v mojem žepu št. 5

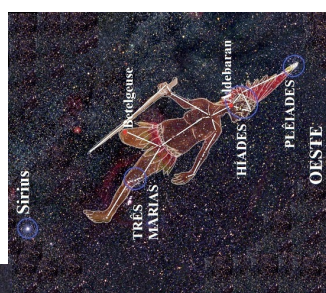
To knjižico je leta 2015 napisala Gražyna Staehlińska s Pariskega observatorija (Francija), pregledal pa jo je Stan Kurtz z Inštituta za radioastronomijo UNAM v Moreli (Mehika).

Slika na naslovnici predstavlja "Enu na nebu", ozvezdje, ki je prisotno v številnih avstralskih domorodnih kulturah. Ni opredeljeno z zvezdami, temveč s temnimi lisami, ki so vidne na ozadiju Mlečne ceste.

Če želite izvedeti več o tej seriji in temah, predstavljanih v tej knjižci, obiščite spletno stran <http://www.tulmp.org>

Prevod: Jerome Novak
TULMP Creative Commons

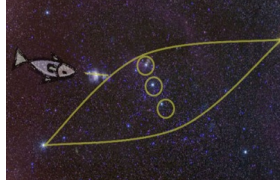

(Slika iz muzeja Amazonije.)

Oriona in Bika.

Ozvezdje je avtohtono brazilsko ime za ozvezdje, ki ga tvori kombinacija ozvezdij Oriona in Bika.

Ozvezdje Oriona, gledano z južne poloble, kjer je videti obrnjeno navzdol.

Če v jasni noči opazujete nebo, se zdi, da zvezde rišejo figure.

Te figure, imenovane ozvezdja, so pomoči enake in se iz noči v noč ne spreminjajo. Vendar se celoten vzorec premika: tako kot Sonce tudi ozvezdja vzhajajo na vzhodu in zahajajo na zahodu. Celoten vzorec se postopoma premika iz ene noči v drugo, vendar se po natanko enem letu znajde na istem mestu.

Ni presenetljivo, da so ljudje vseh kultur že od najstarejših časov posevečali veliko pozornosti nebu, ki jim je služilo za orientacijo v prostoru in času.

Tako se je začela astronomija.